

den højtærede. Undervisningsminister, i Retning af, at ogsaa det private Initiativ faar Lov til at gøre sig gældende paa dette Omraade.

Det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds ankede forleden Dag over, at Arbejdsgiverne adskillige Steder var vrangvillige overfor Skolerne og ikke vilde give de unge fri, saa at de kunde besøge dem; det beklager jeg ogsaa, men da det ærede Medlem talte, kom jeg til at tænke paa, at de ovre i England har noget, som kaldes week-end, det kunde maaske paa Dansk oversættes ved Lørdageftermiddagsfrihed — hvis nogen kan finde en kortere Oversættelse, vil jeg være meget taknemmelig derfor. Lørdag Eftermiddag dyrker de unge i England Sport, Idræt og den Slags Ting, og Søndagen faar saa mange Gange et mere stille og mere helligt Præg, saaledes som alle, der har været i England, ved. Hvis vi herhjemme indførte en lignende Frihed Lørdag Eftermiddag, kunde man henlægge Efterskoleundervisningen for de unge til denne Eftermiddag. Nogle herhjemme har vistnok talt om, at vi skulde have en Ungdommens Dag, en Eftermiddag, der var fri til saadanne Sysler, som ved Siden af det daglige Arbejde bidrager til at højne og forædle Ungdommen. Jeg tror, at der for nogle Aar siden i vor Storhandelsverden var en Bevægelse oppe for at indføre en saadan Frihed Lørdag Eftermiddag, og det skulde kun glæde mig, om en saadan Bevægelse kunde vokse sig stærk i vort Land og blive til Gavn ogsaa for den Efterskole, som jeg lige saa vel som det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds omfatter med saa stor Interesse.

Det ærede Medlem talte ogsaa i sin Ordførertale om adskillige Seminarieforhold og navnlig om den ringe Tilgang til Seminarierne, som vi har været Øjensvidner til i de sidste Aar. Jeg maa maaske ogsaa et Øjeblik dvæle ved Seminariernes Tilstand for Tiden og søge at paaavise, hvorledes denne Nedgang er foregaaet, og tillige sige en lille Smule om, hvad Grunden er til denne Nedgang i Tilgangen til Seminarierne. I 1911 meldte der sig 981 til Optagelsesprøverne paa vore Seminarier, men i 1912 kun 913. I 1913 sank Tallet til 711, i 1914 til 519 og i 1915 til 413. Nu i 1916 har der meldt sig 453. Der er altsaa stadig en Nedgang indtil 1916, hvorimod der nu synes at være en lille Stigning i Tallet. Denne Nedgang har vist sig baade ved Statsseminarierne og de pri-

vate Seminarier. Og dog er det jo saaledes, som ærede Medlemmer ogsaa ved, at Statsseminarierne byder Eleverne visse økonomiske Fordele, som Privatseminarierne ikke kan byde dem. Jeg maa maaske have Lov til at nævne Nedgangstallene for Statsseminariernes Vedkommende. I Jellinge meldte der sig i 1913 48, i 1914 34, i 1915 31 og i 1916 33, altsaa en ret betydelig Nedgang. Ved Jonstrup Statsseminarium meldte der sig i 1913 60, i 1914 40, i 1915 37 og i 1916 44. Ved Ranum var Tallene i 1913 55, i 1914 49, i 1915 26 og i 1916 31. Og endelig meldte der sig efter den Optegnelse, jeg har, ved Skaarup i 1913 37, i 1914 29, i 1915 26 og i 1916 8. Man vil lægge Mærke til, at der er en ganske betydelig Nedgang ved det sidste Seminarium i det sidstnævnte Aar, og jeg tror ikke, man kan anføre som Grunde til denne Nedgang det, som det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds (K. M. Klausen) forleden Dag fremsatte. Der er sikkert særlige Grunde her, som jeg dog ikke skal komme nærmere ind paa i denne Borgfredens Tid, da vi skal være saa udover alle Grænser skikkelige. Men hvad er nu Grunden til, at denne Nedgang i Almindelighed har fundet Sted? Ja, det ærede Medlem, som jeg har nævnt adskillige Gange, mente, at det vistnok navnlig var § 8. Jeg er nu ikke saa sikker derpaa. Jeg er mere enig i, at det er de økonomiske Kaar, vi byder vore Lærere, der er Aarsag til denne Nedgang. Det kan jo nemlig ikke nægtes — synes jeg, man maa sige —, at det er daarlige økonomiske Kaar, vi byder mange af vore Lærere. Det er sandelig ingen fed Bestilling, økonomisk set, at være Lærer i dette Land. Det at opdrage og undervise Børnene værdsættes ikke saa højt som mange andre Arbejder og Gerninger, og det bliver sikkert nødvendigt, at vi ogsaa her inde fra søger at hjælpe vore økonomisk slet stillede Lærere. Jeg tror, dette er den væsentligste Aarsag til Nedgangen i Tilgangen til Seminarierne. Da Lærernes Lønningsreform kom i 1908, blev der en stærk Tilstrømning til Seminarierne, saa der blev alt for stor Lærerrigdom. Og da der saa kom for mange Lærere, og der samtidig fandt en Prisstigning Sted paa adskillige Varer, saa det blev dyrt at leve, indtraadte der ganske naturligt en Nedgang i Tilgangen til Seminarierne. Man kan jo være ked af, at økonomiske Forhold gør sig gældende overfor en Gerning som Lærergerningen, der er af aandelig